

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till: Kommunfullmäktige

Datum: 2021-09-10
Dnr KS 2021/0027

Svar på interpellation från Peter Nummert (RP) avseende Bergsättraskolan och kommunens bemötande m.m.

Sammanfattning

Peter Nummert (RP) har inkommit med en interpellation som omfattar 13 frågor. Nedan redovisas frågorna med respektive svar.

Svar

Fråga 1: Har det gjorts någon konsekvensanalys ur ett barnperspektiv, av att splittra upp eleverna i en klass från Bergsättra och placera ut dem på flertal skolor i kommunen?

Fråga 2: Om en konsekvensanalys inte är gjord, varför inte?

Fråga 3: Om en konsekvensanalys är gjord vill vi få tillgång till denna.

Svar fråga 1-3: Konsekvensanalysen har gjorts kontinuerligt i skolplaceringsarbetet. Utgångspunkten i arbetet är att elever ska få plats på den skola vårdnadshavare önskar. Samtidigt har flera av våra kommunala skolor fler sökande elever än antal tillgängliga platser. Av det skälet finns riktlinjer både nationellt och i Österåker kring skolplaceringar. Kommunens målsättning är att så långt det är möjligt erbjuda elever skola nära hemmet.

Ett av huvudskälen till att Tråsättraskolan inte fick plats för fler klasser i årskurs 4 är att skolan behövde ta emot fler åk 7-elever. Skälet till det är att Vetenskapliga skolan stängde med kort varsel för drygt ett år sedan. Det gjorde att knappt 200 elever från Vetenskapliga skolan bereddes plats i de kommunala skolorna, bland annat fick till följd att Röllingbyskolans högstadium inte tar emot fler elever. Något som i sin tur resulterade i att Tråsättraskolans högstadium behövde ta emot fem klasser i årskurs 7.

Flera samtal har förts med ansvarig rektor på Tråsättraskolan om det ändå skulle fungera att ta in en ytterligare klass. För närvarande görs en bedömning att det inte är möjligt med hänvisning till arbetsmiljö- och verksamhetsskäl. Vid en bedömning av en skolans kapacitet måste flera faktorer beaktas, såsom ventilation, antal specialsalar, matsalskapacitet och klassrumsstorlek. Det är viktigt att påpeka att rektor har ett helhetsansvar för såväl elever som personal när det gäller arbetsmiljöansvar.

En viktig del i skolplaceringsarbetet är att alla elever som är berörda av skolvalet behöver tas hänsyn till samtidigt. Det finns helt enkelt många delar som påverkar varandra. Det gör att ansökningar till Tråsättraskolan påverkas av övriga skolors ansökningar. Ambitionen är alltid att vårdnadshavares önskemål om skolplacering ska uppfyllas, men i flera fall har det tyvärr inte varit möjligt. För de eleverna tas särskild hänsyn till deras andra-/tredjehandsval och deras rätt till skolplacering nära hemmet. 47 elever hade sökt Tråsättraskolan som sitt förstahandsval till årskurs 4, där 29 elever har skolplacerats. Det gör att 18 elever som sökte till Tråsättraskolan inte fick plats på sitt förstahandsval.

I arbetet analyserades även vilka elever från Bergsättraskolans årskurs 3 som inte fick plats i Tråsättraskolans blivande årskurs 4. Det visar sig då att de elever från Margretelundsområdet som sökte Tråsättraskolans årskurs 4, fick plats. De elever som inte fick plats är boende i andra delar, och har närmare till andra skolor än till just Bergsättraskolan.

Avslutningsvis behöver vi påminna oss om att de lagar och förordningar som styr skola och skolval hela tiden har ett barnperspektiv. Skollagen och kommunala riktlinjer revideras löpande och görs hela tiden med elevernas bästa för ögonen.

Fråga 4: Beslut i skolfrågor ska tas med vetenskap och beprövad erfarenhet som grund för en bra utbildning. Hur kan du förklara att detta beslut är fattat på den grunden?

Svar: Vetenskap och beprövad erfarenhet är en viktig del i alla beslut, där även nationella lagar och kommunala riktlinjer behöver följas. Skollagen definierar exempelvis att klasser/elever från enskilda skolor inte per automatik får förflyttas till annan skola. Det strider mot valfrihetstanken som är bärande i skolvalet. Alla vårdnadshavares önskemål om skolval ska tas om hand rättssäkert och med principen lika för alla. För kommunala skolor är det särskilt närhetsprincipen som är rådande när det finns fler sökande än antalet skolplatser.

Närhetsprincipen som råder för skolplacering i skolval för kommunala skolor är skapad just eftersom det finns en hel vetenskap och beprövad erfarenhet som visar att om elever som önskar en skola i dess geografiska närhet är det fördelaktigt om det går att lösa.

Fråga 5: Anser du att kontinuiteten för barn i nioårsåldern är viktigt och önskvärt?

Svar: Kontinuiteten är viktig för barn i alla åldrar. Av det skälet är det endast vid byte av skola det behöver finnas principer för uppflyttningen av elever. I övriga fall görs automatisk uppflyttning mellan årskurser. Det görs även ett omfattande arbete i övergångar mellan skolor, just i syfte att den kunskap tidigare skola lärt om elever förs över till mottagande skola.

Fråga 6: Vem är det som fattat beslut om antalet klasser per årskurs i Tråsättraskolan?

Svar: Det är ansvarig befattningshavare, dvs skolchef, som inom ramen för sin befattning har tagit beslut om antalet klasser per årskurs, en bedömning som sker efter samråd med ansvarig rektor. Om frågan handlar om skolans inre organisation, bland annat antal klasser per årskurs eller antal elever per klass är det reglerat i Skollagen 2 kapitlet, 10 §. Där står ”rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar”.

Fråga 7: Finns det ett protokollfört beslut? Om ja, varför har föräldrar vid förfrågan inte fått se det?

Svar: Alla vårdnadshavare till barn som inte fått plats på den skola de sökt i första hand, har fått ett beslut för deras skolval. Ett beslut som fattas med stöd av delegation och i beslutet framgår, i förekommande fall, att det inte funnits plats på sökt skola.

Antalet klasser per skola och antalet elever per klass är hela tiden föremål för internt arbete på förvaltningen och kan inte löpande kommuniceras. Den här typen av delegationsbeslut anmäls alltid enligt gällande lagstiftning, löpande på nästkommande sammanträde i Förskole- och grundskolenämnden och noteras i nämndens protokoll.

17.7 Placering av elev Skolchef SL 10:30 1 st
vid skolenhet

Vidare finns besluten dokumenterade i produktionsförvaltningens skolvalssystem Optiplan.

Placeringsbeslut är anmälda i Förskole- och grundskolenämnden 2021-05-17.

Fråga 8: Om det inte finns ett protokollfört beslut, varför finns det inget protokollfört beslut?

Svar: Se ovan.

Fråga 9: Att inte svara på frågor och att inte lämna ut information kring förändrade planer uppfattar inte vårdnadshavarna eller vi i Roslagspartiet som att ni håller er till inriktningsmål nr 1. Hur ser du på detta?

Svar: Det är viktigt att känna till att ansvarig skolchef har haft ett öppet möte med de som önskar ställa frågor om skolvalet gällande Bergsättra åk 3-Tråsättra åk 4, kommunikation har även gått ut gemensamt och till enskilda frågeställare kring skolvalet. Mycket tid har även ägnats till att muntligt svara på enskilda frågor. I ett skolval är det dock svårt att svara på alla enskilda frågeställningar så snabbt som frågeställaren önskar, vilket i sig är beklagligt. Frågorna berör helt enkelt så många att svar helt enkelt kan vara svårt att ge.

Det är även viktigt att påminna om det som stod på kommunens hemsida om skolvalet inför åk 4 är följande:

Skolval till årskurs 4

Endast elever i årskurs 3 i Bergsättraskolan och Åkerstorpsskolan behöver göra skolval till årskurs 4. För dessa elever finns ingen automatisk överflyttning till någon skola.

För mer information, se länken [Skolval 2021 - Österåkers kommun \(osteraker.se\)](http://osteraker.se)

Fråga 10: Kan åk 4 med start HT 2021, en klass, gå kvar i lokalerna i Bergsättra ett år så att klasserna inte behöver splittras upp och så att kontinuiteten kan bibehållas?

Svar: Österåkers kommun har alltid ambitionen att så långt det är möjligt tillgodose önskemål om skolplacering, men konstaterar att för närvarande räcker inte antal specialsalar, idrottshall och slöjdsalar, till. Det anses även problematiskt ur skollagens perspektiv att klasser på en skola har en geografisk tillhörighet på annan skola.

Fråga 11: Om inte, varför med hänvisning till ovanstående?

Svar: Att placera elever i en klass tillhörande en enhet (Tråsättra) på en annan enhet (Bergsättra) är inte förenligt med skolenhetsbegreppet i skollagen. Att klasser kan få undervisning på andra enheter i ämnen där det saknas special-/ämnessalar på enheten är dock godkänt eftersom det är av enstaka karaktär för skolor. Det är dock viktigt att poängtera att även den delen har Skolinspektionen synpunkter på och anser att skolor ska ha lokaler för den undervisning som bedrivs.

Det är även viktigt att komma ihåg att det ”åttonde klassrummet” på Bergsättraskolan har undervisning idag, både i form av halvklassundervisning i syfte att ge elever än mer stöd och i form av undervisning på fritidshem.

Fråga 12: På vilka grunder (lagparagraf) och varför nekas insyn?

Svar: Skolvalet har delar som är sekretessbelagda (OSL 23 kap) utifrån enskilda elevers perspektiv men i stora stycken är det öppenhet kring beslut som är utgångspunkten. Av det skälet har det till vårdnadshavare skickats ut listor om hur skolplaceringsläget ser ut för enskilda skolor där kapacitet för enskilda skolors årskurser finns dokumenterat, beskrivningar hur och på vilka grunder beslut har tagits och så långt det är möjligt svar på inkomna frågor.

Fråga 13: Betyder det också att medborgarnas valda politiker nekas insyn?

Svar: Det finns inga dokument i sin helhet i det här skolvalet som nekats insyn i. De sekretessmarkeringar som gjorts är gjorda utifrån att inte röja enskilda personuppgifter och/eller specifik information om enskilda elever.

Michaela Fletcher
Kommunstyrelsens ordförande